

(55. V. Ex jure Novellæ 115. Pater filio impuberi notæ causa et in pœnam exheredato, pupillariter substituere nequit, prout olim poterat. At potest pupillariter substituere filio impuberi bona mente exheredato. Vide et alias differentias apud Stryk. in *Usu modern. Pandect.* lib. 28, tit. 1, § 10.

(50. Reliquum est, ut discutiatur, an in dubio exhereditatio bona mente facta censeri debeat? Varias de hac quæstione sententias congesserunt Menoch. de *Præsumpt.* lib. 4, præsumpt. 18, Mascard. de *Probat.* conclus. 714. Linck. dissert. de *Exheredat. bona mente facta* § 31. (31. Porro si illud præsumi debet, quod communiter fit, in dubio

EXORCISTATUS.

Exorcistatus conferendus est subdiacono, diacono, et presbytero Græco, qui ritu latino ad diaconatum, presbyteratum, aut episcopatum sint promovendi. Benedictus XIV, constit. incip. Et si pastoralis § 7, *Alia vide verb. Ordo art. 1, a num. 34 ad 56.*

EXORCIZARE, EXORCISTA.

SUMMARIUM.

1. Exorcizare sumitur in duplici sensu, et assignatur uterque sensus. — 2. Hic non est sermo de Exorcismo capto primo sensu, sed solum in secundo. — 3. Traditur definitio Exorcismi capti in secundo sensu. — 4. Exorcismi Cæremonia, quæ fit in baptismo, ubi expresse imperetur. — 5. Et ubi de hac antiqua Cæremonia fiat specialis mentio. — 6. Exorcizari adhuc debet infans, quamvis ratione periculi jam fuerit baptizatus. — 7. Exorcistæ munus quid sit. — 8. Ad licite exorcizandum tria requiruntur, quæ assignantur. — 9. Nemo potest exorcizare sine licentia Ordinarii, etiamsi sit Regularis. — 10. Affertur ad hoc Littera Encyclica directa Ordinariis. — 11. Exorcistæ, si tale exorci-

(4. Exorcizare sumitur in duplici sensu. Primo ad significandum exorcismum, seu benedictionem aquæ, et salis, quæ fit in missa Parochiali, seu Conventuali. Secundo ad exprimendam obstestationem, qua utitur Ecclesia ad expellendum Dæmonem, ejusque potentiam, ut fit in Cæremoniis, quæ baptismum antecedunt, et pro obsessis, aut possessis a Dæmone. (2. De exorcismo in primo sensu sumpto hic non est sermo; sed solum de Exorcismo sumpto in secundo sensu. (3. Et exorcismus sumptus in hoc secundo sensu definitur, quod sit divini Numinis obstestatio ad effugandum, seu expellendum Dæmonem, ejusque virtutem, seu potentiam. Est in re communis. (4. Exorcismi Cæremonia, quæ fit in baptismo, imperatur expresse in cap. *Sive* 53, dist. 4, de *Consecratione*, ibi: « Sive parvuli, sive juvenes ad regenerationis veniant Sacramentum, non prius fontem vitæ adeant, quam Exorcismis, et exsufflationibus Clericorum Spiritus ab eis immundus abjiciatur. » (5. Et hujus antiquæ Cæremonia fit mentio in c. *Sicut* 62, dist. 4, de *Consecratione*, ibi: « Sicut nostis, Fratres carissimi, et parvuli exsufflantur, et exorcizantur, ut pellatur Diaboli potestas inimica, quæ decepit hominem, ut homines possideret. » Et in cap. *De hinc* 66, ead. dist. 4, de *Consecrat.* « Exorcizatur

(4) Plura de exheredatione vide infra de *testamenti nullitate, novissimum additamentum* (EDIT. BARBIELL.)

non bona mente, sed notæ causa in pœnam exhereditatio facta præsumi debet. Quæ enim bona mente fit exhereditatio, ea a regula recedit, irregularis est, et ad casus exceptos referenda, ac proinde qui in ea se fundat, ostendere debet bona mente a Patre ipsam factam esse; Confer Linck. dict. dissert. de *Exhered. bon. ment. fact.* dict. § 31, in fin.

Nota vero, quod hæc præsumptio generalis est, et sic elidi facile potest per specialiores circumstantias, quales sunt illæ notatæ in adductis exemplis, et aliis allegatis a Stryk ubi supra (1).

zandi munus exerceant circulis, et aliis modis insolitis, mittuntur in exilium. — 12. Ad exorcizandam Monialem Ordinarius non concedit licentiam ingrediendi Clausuram. — 13. Neque Sacra Congregatio illam concedere solet. — 14. Et si concedatur, intelligitur tantum pro benedicendis cellis de infectione suspectis. — 15. Exorcizatio Monialis a quo, et quomodo, et in quo loco sit faciendâ, demonstratur. ad num. 16. — 17. Signa præcipua Energumenorum, seu a Dæmone obsessorum referuntur. — 18. ad 19. Exorcismi in S. libris Ecclesiæ non relatis non debent admitti. — 20. Exorcistatus conferendus est Græcis, qui ritu Latino ad ordines sint promovendi. — 21. ad 26. De Exorcistatu in primitiva Ecclesia.

Diabolus, ut suam nequitiam agnoscens, et justum super se judicium timens recedat ab homine, nec jam contendat eum arte sua subvertere, ne baptismum consequatur;» et in cap. *Sacerdotes* 67, ead. dist. 4, de *Consecrat.* laudatur antiqua Ecclesiæ traditio imponendi manus super credentes ad Dæmonia ab eis ejicienda, ibi: « Sacerdotes cum per Exorcismi gratiam manum credentibus imponunt, et habitare malignos spiritus in eorum mentes contradicunt, quid aliud faciunt, nisi quod Dæmonia ejiciunt? »

(6. Exorcizari adhuc debet infans, quamvis ratione periculi jam fuerit baptizatus. Sic expresse statuit Rituale Romanum, et sic expresse statuerunt varia Concilia Provincialia, et signanter Concilium Rhemense anno 1583. Burdigalense anno 1684. Aquense anno 1585. et alia plurima. Et ratio est, quia ut inquit S. Thom. 3. p. q. 71. art. 3. in *corpore*, non solum Dæmon conatur impedire ne infans baptismi effectum accipiat, sed etiam ne de illo accepto deinceps fructum percipiat. Ibi: « Tunc cessante periculo debent suppleri (Cæremonia omnes) ut servetur uniformitas in baptismo, nec frustra supplerentur post baptismum, quia sicut impeditur effectus baptismi, antequam percipiatur, ita potest impediri postquam fuerit perceptus;» et sententiam istam affert Ri-

chardus in 4. dist. 6. art. ult. q. 1. quem laudat, et sequitur Angelus de Clavasio verb. *Exorcismus* num. 2. « Quid, ait hic auctor, si aliquis baptizetur sine exorcismo? » Respondet Richardus, quod debet post baptismum exorcizari... quia licet baptizato parvulo, peccatum non sit; tamen in eo remanet actualiter fomes peccati, et ideo etiam post baptismum habet efficaciam reprimendi Diabolum (1). »

(7. Exorcistæ munus est manus imponere supra vexatos a spiritibus immundis, ad illos adjurandos, et ejiciendos; item ad exorcizandos Catechumenos. Sic communis. (8. Ad licite exercendum tria requiruntur. Primo ut fiat Exorcizatio ex causa gravi, non ex levitate, non ad sciscitanda a Dæmone quæsitâ curiosa, sed ad liberandos Energumenos a Tyrannide Dæmonis. Sic docet S. Thomas 2. 2. quæst. 90. art. 2. Secundo requiritur, ut adjuratio Dæmonis fiat absque precibus, sed cum imperio, et objurgatione, sic enim superbia Dæmonis magis confunditur. Tertio requiritur, ut Exorcizatio solemnis fiat ab habente potestatem, quæ non omnibus conceditur, sed tantum aliquibus, secundum prudentiam Episcoporum, habentibus ordinem Ecclesiasticum Exorcistatus: (9. Unde nemo potest exorcizare sine facultate Ordinarii, etiamsi sit Regularis, ut decrevit Sacra Congreg. Episcop. et Regul. in Florentina 22 Februarii 1625. et expresse statuit Sac. Congr. S. Officii die 5 Julii 1710, per litteram Encyclicam directam omnibus Archiepiscopis, aliisque Ordinariis Italiæ, et Insularum adjacentium, tenoris ut sequitur.

(10. *Lettera Circolare della Sag. Congreg. del S. Officio: circa l'obbligo, e la qualità de' Sacerdoti da ammettersi all'esercizio dell'Esorcista.*

« Essendo stati rappresentati alla Santità di Nostro Signore i gravi disordini, che seguono dalla molteplicità delli Esorcismi, che quasi universalmente s'inventano, e si praticano dalle persone destinate ad esorcizare, e volendo la medesima colla sua Pastorale sollecitudine dare a tali inconvenienti il necessario provvedimento, uditi prima li pareri di questi miei Eminentissimi. Colleghi Signori Cardinali, Generali, Inquisitori, ha stabilito, che per mezzo di questa Sag. Congreg. s'ordini a tutti gli Arcivescovi, Vescovi, ed altri Ordinarij d'Italia, e dell'Isule adjacenti, siccome colla presente s'ordina a V. S. che in avvenire non permetta, che alcun Sacerdote tanto Secolare, quanto Regolare, sia ammesso all'esercizio di Esorcista, senza che prima le costi della di lui pietà, integrità di vita, e prudenza, e senza che abbia tutte le qualità ricercate per tale amministrazione dal Rituale Romano.

« Vuole in oltre sua Beatitudine, che Ella

(1) Quod hic rectissime Auctor statuit, supplendos esse exorcismos, si forte periculi causa baptizatus quis fuisset, sacris cæremoniis omissis; integra dissertatione Du Guetus ostendit. Prima ea est trium,

insista con tutta la sua attenzione, e vigilanza, acciocchè le persone, che da lei saranno stimate capaci di tal ministero, si vagliano della direzione del sopradetto Rituale Romano, e che non preteriscan le regole, che in quello si prescrivono. Tanto V. S. dovrà eseguire perubbidire esattamente alli Santi, e supremi Ordini di sua Beatitudine, e Dio la prosperi. »

« Roma 5 Luglio 1710.

« Di V. S.

« Come Fratello

« G. CARD. MARESCOTTI. »

(11. Exorcistæ si tale exorcizandi munus exerceant circulis, et aliis modis insolitis, mittuntur in exilium; Sac. Congreg. Episc. et Regul. in una Venetiarum 27 Octobr. 1603. (12. Ad exorcizandam Monialem Ordinarius non concedit licentiam ingrediendi in Clausuram; Sac. Congreg. Episcop. et Regul. in Regiensi 15 Maii 1601. et in Cremon. 1 Octobr. 1610. (13. Neque Sac. Congreg. illam concedere solet; ead. Sac. Congreg. in una Vicent. 14 Maii 1606. et in una Montis Regalis 10 Januarii 1617. (14. Et si concedatur, intelligitur tantum pro benedicendis Cellis de infectione susceptis; ead. Sac. Congreg. in Imolens. 23 Februar. 1594. (15. Unde eadem Sac. Congreg. 1 Julii 1609. pro Monialibus exorcizandis decrevit ut infra: « Nulla monialis Energumena intra Monasterii Septa a quocumque Presbytero Seculari, vel Regulari etiam Confessario exorcizetur, sed ad Ecclesiam exteriorem ejusdem Monasterii, obtenta prius a Sacra Congregat. licentia, ea de causa deducatur, vel transferatur. In translatione autem hujusmodi, sicuti in actu exorcizationis, honestæ personæ consanguineæ, vel aliæ mulieres pro vectæ ætatis, ac probatæ conversationis Energumenam comitentur. Exorcista sit ad actum hujusmodi approbatus; Exorcizatio minori, quo fieri potest, fiat strepitu; Ecclesiæ janua eousque occlusa remanet, quousque Exorcizatione completa ad Monasterium Energumena reducatur; Cæterum tam in reditu quam in accessu ad Ecclesiam, et Monasterium respective, et sine diverticulo tendatur. » (16. Et alias consimiliter decrevit, ut infra. « Adhibitis debitis diligentibus ad cognoscendum, an Monialis sit revera vexata, datur licentia Sacerdoti Sæculari, vel Regulari moribus, et ætate gravi, eam exorcizandi in Ecclesia exteriori intra terminum trium, vel ad summum sex mensium coram Confessario, et duabus, vel tribus feminis consanguineis, et januis clausis; modo expleto exorcismo statim reducatur in Clausuram. Si vero Spiritus, ut plurimum, erunt ficti, carceres, flagella, jejunia, compedes, et similia erunt ejusmodi Energumenarum Exorcismi; » Sac. Congreg. Episcop. et

quæ Parisiis an. 1727, prodierunt, dissertationum inscriptarum: *Dissertations Théologiques et dogmatiques.* (EDIT. BARBIELL.)

Regul. in Tiburtina 20 Julii 1580. in Fanensi 18 Aprilis 1600. in Vicent. 14 Maii 1616. et in Bononiensi 8 Octobr. 1649.

(17. Grave indicium diabolicæ vexationis est, quando ex fide jurata Medicorum constat, nulla adhibita medicamenta profuisse; Sac. Congreg. Episcop. et Regul. in Parmensi 10 Novembris 1645. Delrius autem lib. 3. *Disquisit magic.* cap. 2 sect. 2. quæst. 3. Monacell. t. 3. tit. 1. formul. 47. num. 4 et 5. plura referunt hujusmodi signa. Præcipua tamen sunt hæc: si obsessus loquatur variis linguis, quas nunquam didicit; si horreat omnia Sacra, si præcipitiis se exponat, si statim intumescat in aliqua parte corporis, et statim detumescat, si tacite interrogatus respondeat, aut tacito imperio pareat; si Epilepsia laboret; si antea scientia ignarus, se perfecte scientificum ostendat, si ita immobilis maneat, ut plurimorum hominum viribus nequeat dimoveri, si sacra verba proferre renuat, qualia sunt *Miserere mei, Deus. Qui habitat in adjutorio Altissimi. Magnificat anima mea Dominum. In principio erat Verbum*, et similia; si a facie Sacerdotum, et præcipue Exorcistarum fugiat, in Ecclesiam ingredi nolit, et si ingrediatur, ab ea statim fugere procuret, cuncta benedicta, Sanctorumque imagines, et maxime Crucifixi nolit inspicere nec deosculari, immo projiciat, et in hæc omnia conspuat, si clamet, cum aliqua Reliquiæ Sanctorum superponuntur ejus capiti, etiam occulte, et statim dicat, auferte istas a me, quoniam fætent, vel sunt nimis graves, et hujusmodi. Ad hæc autem signa integra dignoscenda consule supradictos una cum Candido Brugnolo, aliisque hujusmodi scriptoribus (1).

(18. Exorcismi in Sacris Ecclesiæ libris non relati, non debent admitti. Benedictus XIV. tom. 1. Constit. 89. incip. *Inter omni-genas* § 8. (19. Exorcizandi ratio in Rituali Romano præscripta exacte observari jubetur. Idem Const. 141. incip. *Sollicitudini* § 57.

(20. Regularibus non licet, contradicente Episcopo, exorcizare, etiam in propriis Ecclesiis, et Cœnobiis. Vide tomo 5. verb. *Oratorium* et Constitutionem Benedicti XIV. incip. *Magno*, § 34.

ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(21. Primis Ecclesiæ sæculis non solum

EXPOSITI FILII.

SUMMARIUM

1. De expositorum baptismate. — 2. Alia remissive.

(1. Proposito dubio in Sacra Congreg. Concilii die 18 Decembris 1723. quomodo se ge-

(1) Non prætereunda silentio hic est magna illa controversia, quæ late Germaniam in varias sententias non multos ante annos distraxit, ob Exorcismorum ad plurimos depellendos morbos usum a Joanne Josepbo Gassnero pientissimo Parocho feliciter adhibitum. Hinc et illinc permulti disseminati libelli fuerunt, quorum alii Gassneri curationes imposturæ condemnabant, alii harum veritatem confirmabant. Inter illos principem locum meretur Antonii de Haen Archiatri, ac Medicæ in Viennensi Academia Profes-

Clerici, verum et Laici donum ejiciendi Dæmones habuere, et sic Exorcistarum officium usurparunt. (22. Testatur Tertullianus *Coron. Milit.* cap. 11. ejectos a Militibus fuisse spiritus immundos: « Et quos (ait) interdiu exorcismis fugavit, noctibus defensavit. » (23. Et lib. *de Idololatr.* cap. 11. tradit, Parentes solitos exorcizare proprios filios: « Quare (inquit) Constantia exorcizavit Alumnos suos, quibus domum suam, et cellariam præstat? Ille quidem si excluserit Dæmonem, non sibi placeat de fide, nec ejus inimicum exclusit. » Notarunt Baron. anno 56. Justellus in notis ad Canon 91. *Eccles. univers.*

(24. Postea peculiare ac distinctum munus in Ecclesia fuit eorum qui in gradum Exorcistarum cooptati erant, ut docent plura de Exorcistis affirmantes Balsamon in Can. 26. Synod. Laodicen. Ambian. ad Tertullian. in Apolog. cap. 23. ad finem; Pamel. ad Epistol. 26. D. Cyprian. Espenc. ad D. Paulum lib. 1. Disgress. cap. 9. Lindebrog. Verb. *Exorcista*, qui de his Exorcistis accipiunt Textum in l. 1. § *Medicos, de Var. et Extraordin. Cognit.*

(25. Per id vero temporis ad Exorcistatum non ordinabantur nisi provecioris ætatis: « Exorcistæ (opportune ait Hallier *de Sacris Elect. et Ordinar.* part. 3. sect. 7. cap. 1.) nequaquam Ecclesiæ utiles esse poterant, aut officio suo idonei, nisi provecioris ætatis. Neque enim Pueri vel Adolescentes idonei, videbantur, qui Dæmones adjurarent, Energumenos custodirent, alerent, eisque manus imponerent. Unde recte et convenienter Syricius eos, qui ab adolescentia Clericali adscriberentur, in Lectoris gradu atque Officio; qui in ætate jam matura, in Lectoris aut Exorcistæ ordine aut munere versatos esse præcipit, antequam ad superiores ascendant. Juxta eandem personarum diversitatem eosdem gradus Lectoris quidem in iis, qui ab ineunte ætate Clericali militiæ adscripti essent, Lectoris autem, vel Exorcistæ iis, qui grandiores facti hanc vitam seligerent, attribuit Zosimus. »

(26. Mutata hac disciplina, et commisso, ut plurimum, munere Exorcistæ Sacerdotibus, non amplius ad Exorcistatum ætas provecior requisita est.

rere debeat Parochus Sancti Spiritus in Saxia in collatione Baptismatis infantibus,

soris *Dissertatio Theologico-physica de miraculis*, c. 5, hos vero inter exstat Anonymi excusa Augustæ Vindelicorum a. 1775. *Demonstratio de conformitate cum principiis Evangelicis, et sensu, et praxi Ecclesiæ in methodo medendi affectos vario morborum genere, quam adhibet Jo. Josephus Gassnerus*. Ad hanc ipsam controversiam spectant brevia quedam opuscula, quæ in Parisiensi Dinovartii Diario Ecclesiastico leguntur tom. 59, 60, 61, 62 et 63. (EDIT. BARBIELL.)

qui ad Archihospitale deferuntur, sive iidem habeant schedulam de Baptismo testantem, sive non habeant; et etiamsi ex colore, et cæteris corporis qualitatibus deprehendatur etiam esse constitutos in ætate sex aut decem mensium, vel unius anni cum dimidio;

EXPOSITIO SS. SACRAMENTI.

SUMMARIUM

1. Quando Expositio SS. Sacramenti permitti non debet. — 2. ad 4. Alia pauca. Remissive.

(1. Expositio SS. Sacramenti permitti non debet nisi ex publica causa ab Ordinario approbata, etiamsi Ecclesia sit Regularium, quod ex Tridentino sess. 21. cap. 8. evincit, et statuit S. Congregatio Concilii. Quamquam ex causa privata licet Regularibus in propriis Ecclesiis exponere Sacramentum, dummodo non extrahatur e tabernaculo, et Hostia sit velata, ut ex pluribus S. Congregationis Decretis firmatur *Instit. Eccles.* 30. § 11 et 12.

EXTRACTIO.

SUMMARIUM.

1. ad 5. De extractione Rei a loco immuni. — 6. ad 12. Extractio rerum mobilium extra statum Ecclesiasticum.

(1. Extractio Rei inquisiti, vel damnati a loco immuni in casibus permissis, si Clericus sit, fieri potest a Curia Episcopali ex officio; et si laicus, non nisi ad instantiam Curie sæcularis; Benedictus XIV. Constitut. 8. incip. *Alias* § 5 (2. Ad extractionem inquisiti a loco immuni, in dictis casibus procedi potest, habitis indicibus delicti sufficientibus ad Torturam. Idem *ibid.* (3. Ad extractionem vero banniti, seu damnati in contumaciam in similibus casibus, visa sententia contumaciali et actis, quibus illa fundatur. Idem *ibid.* § 6. (4. Extractionis, et traditionis denegatio, aliaque decreta Judicis Ecclesiastici super ejus competentia, allegari nequeunt in judicio super executione sententiæ contumacialis. Idem *ibid.*

(5. De extractione Reorum ad Sacræ Inquisitionis Officium spectantium a locis immuniibus, vide tom. 4. verb. *Immunitas*; ubi ad rem duæ afferuntur Constitutiones Benedicti XIV.

(6. Extractio segetum, farinæ, et olei extra statum Ecclesiasticum sine speciali Chirographo Papæ prohibetur sub gravissimis

Sacra Congregatio die 15 Januarii 1724, respondit, esse baptizandos sub conditione in omnibus casibus, excepto tamen casu schedulæ, quæ habeat certitudinem.

(2. Alia ad rem, vide verb. *Filius* a num. 17. ad 20. et verb. *Parentes* a num. 20 ad 32,

(2. Reprobatur apud frequentes Scriptores usus exponendi palam SS. Eucharistiam in festis Sanctorum. *ibid.* § 13.

(3. Si exponatur SS. Sacramentum intra tabernaculum apertum et in pyxide tecta, sex saltem candelæ ardere debent, ex sensu Sac. Congreg. *ibid.* § 21.

(4. Verum si extra tabernaculum id fiat in Ostensorio velato, tunc saltem duodecim candelæ ardentes apponendæ. *Ibid.* § 23 (1).

pœnis, sublata cuilibet facultate concedendi licentias extrahendi. Idem tom. 2 Constitut. 83. incip. *Quo die.*

(7. Quo vero ad alias res mobiles, aut se moventes, remittitur arbitrio Legatorum, Præsidium, et Gubernatorum Provinciarum. Idem *ibid.*

(8. Extractio segetum, aliarumque per aquam, etiamsi directa dicantur ad alia loca ditionis Ecclesiasticæ, nisi fiat cum præscriptis cautelis, reputanda erit pro extractione a Statu, et præscriptis pœnis puniendæ.

(9. Idem *ibid.* Extractio cujuscumque rei de Provincia ad Provinciam quocumque tempore, atque etiam extra statum Ecclesiasticum, permittitur pauperibus, qui spicas a Messoribus relictas colligunt. Idem *ibid.*

(10. Item Mercenariis, quibus pro mercede datur frumentum, vel quid simile. Idem *ibid.* (11. Item Mendicantibus, qui elemosynæ loco, et pro victu Cœnobiis ea colligunt. Idem *ibid.* (12. Ac denique iis, qui pro eduliis ad fora delatis, et loco pretii recipiunt. Idem *ibid.*

EXTREMA UNCTIO

SUMMARIUM

1. Variæ in Ecclesia Dei habentur in praxi Uctiones, prout diriguntur ad varias personas. — 2. Datur definitio Sacramenti Extremæ Uctionis. — 3. Est de fide certum Extremam Uctionem esse verum, et proprie dictum Sacramentum novæ Legis a Christo Domino institutum. — 4. Hoc Sacramentum probabilis fuit institutum post Resurrectionem. — 5. Materia remota Extremæ Uctionis est Oleum Olivarum ab Episcopo benedictum, proxima autem

(1) Vide supra v. *Eucharistia* art. 1. num. 57. ad 64. item 78 et 79. Exstant quoque Joan. Baptistæ Thiers libri quinque Gallico Sermones conscripti, ac

est ipsamet unctio facta hoc oleo. — 6. Oleum hoc debet secundum communioem sententiam esse necessario benedictum ab Episcopo necessitate Sacramenti, ita ut adhibito oleo non benedicto ab Episcopo nullum fiat Sacramentum. — 7. Secundum autem alios gravissimos Doctores potest hoc oleum ex commissione Papæ benedicti a simplici Sacerdote pro valido, et licito usu hujus Sacramenti. — 8. Afferunt alia ratio pro hac opinione. — 9. Oleo benedicto in casu necessitatis ob infirmorum copiam potest valide, et licite sæpius addi oleum non benedictum, dum-

duobus tomulis in-12. a n. 1677. comprehensi *De l'exposition du S. Sacrement de l'Autel*, quos non inutile erit consulere (EDIT. BARBIELL.)